

Målnummer:	6084-00	Avdelning:	2
Avgörandedatum:	2004-02-04		
Rubrik:	Fråga om beskattning på grund av underlåtenhet att taga ut ränta. Inkomsttaxeringar 1989 och 1990.		
Lagrum:	28 § kommunalskattelagen (1928:370)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• RÅ 1954 ref. 22• RÅ 1964 ref. 18• RÅ 1989 ref. 44• RÅ 1989 ref. 62 I och II• RÅ 2003 ref. 60		

REFERAT

Skattemyndigheten i Västmanlands län (SKM) yrkade hos Länsrätten i Västmanlands län att ASEA Brown Boveri AB (ABB) skulle eftertaxeras för 1989 för inkomst med 116 064 734 kr och för 1990 för inkomst med 69 795 000 kr. ABB bestred bifall till SKM:s yrkanden.

SKM yrkade även att ABB skulle påföras skattetillägg. Denna fråga behandlas inte i referatet och inte heller frågan om ABB lämnat sådan oriktig uppgift som utgör en förutsättning för eftertaxering.

Länsrätten i Västmanlands län (1995-12-07, ordförande Elmin) yttrade i dom avseende eftertaxering för 1989: Av handlingarna i målet framgår bl.a. följande. Vid ingången av 1988 ägde ABB 50,4 procent av aktierna i Skulderbladet. Under våren 1988 köpte ABB in ytterligare aktier i Skulderbladet och kom därigenom att äga 98,2 procent av aktierna. Den 19 maj samma år påkallade ABB tvångsinlösen av resterande aktier. Vid denna tidpunkt hade ABB:s fastigheter samlats i en separat concern, Melker. Den 25 augusti 1988 överläts aktierna i Melker till Skulderbladet. Skulderbladet saknade emellertid medel för att finansiera köpet av aktierna i Melker och erhöll därför kredit av ABB med 2 922 000 000 kr fram till den 19 december 1988. Någon ränta utgick inte på krediten. Den 25 augusti 1988 sålde ABB 38,2 procent av aktierna i Skulderbladet till Cythere som vid tillfället var ett vilande bolag som till 100 procent ägdes av ABB. Aktierna såldes för 585 000 000 kr och Cythere erhöll kredit med betalningen under resterande del av 1988. Någon ränta utgick inte på krediten. Den 29 augusti 1988 sålde ABB sina resterande aktier i Skulderbladet till det utomstående bolaget Nordisk Renting AB, Renting, och den 20 september samma år överlät ABB samtliga sina aktier i Cythere till samma utomstående bolag. Renting kom härefter att direkt och indirekt inneha 98,2 procent av aktierna i Skulderbladet. I avtalet, genom vilket ABB överlätit samtliga aktier i Cythere till Renting, har ABB även tillförsäkrats en rätt att återköpa aktierna till ett i förväg bestämt pris. - SKM har till stöd för sin talan i huvudsak anfört följande. Den inkomstöverföring som de räntefria lånen inneburit skall korrigeras genom att beräknad ränta påförs ABB, såsom ett uttag i form av räntekredit. Principen om att uttag ur rörelse skall uttagsbeskattas går tillbaka till tiden före kommunalskattelagens införande och har med tiden utvidgats. I tidigare mål om räntefria krediter har Regeringsrätten uttalat att underlåtenhet att betinga sig ränta på fordran i och för sig inte utgör skäl att vid beskattningen anse att borgenären har åtnjutit inkomst till ett belopp motsvarande skällig ränta. Om det genom räntans efterskänkande kan anses ha skett en sådan överföring av medel från borgenären till gäldenären, som har särskild betydelse i skattehänseende, såsom då överföringen finnes utgöra förtäckt utdelning å aktier eller andelar,

för vilken mottagaren är skattskyldig, eller av annan särskild grund, föreligger dock skäl att beskatta borgenären för skälig ränta (RÅ 1954 ref. 22). Eftersom ABB saknat rätt att med avdrag lämna koncernbidrag till Skulderbladet och Cythere, innebär förfarandet med räntefria krediter ett kringgående av reglerna om koncernbidrag och utgör därför en sådan överföring av medel som har särskild betydelse i skattehänseende. ABB bör således anses ha åtnjutit inkomst till ett belopp motsvarande skälig ränta på krediterna. - ABB har till bestridande av SKM:s yrkanden i huvudsak anfört följande. SKM har godtagit rubriceringen av transaktionerna som gjorts mellan ABB och Renting. Det är således otvistigt att rentingaffären skall behandlas som en överlåtelse av aktier från ABB till Renting. Om SKM skatterättsligt skall kunna angripa en enskild transaktion krävs i enlighet med Regeringsrättens avgöranden, RÅ 1989 ref. 62 I och II, att hela avtalspaketet underkänns. Detta har SKM inte gjort och det finns inte heller någon rättslig grund för att underkänna avtalet i dess helhet. I konsortialavtalet avseende Skulderbladet garanterar ABB att Skulderbladetskoncernen inte skall uppvisa ett negativt resultat. Om Skulderbladet hade tvingats erlagga ränta till ABB, hade bolaget visat ett underskott som ABB i sin tur hade tvingats täcka. En ränteintäkt för ABB hade därför motsvarats av en kostnad av ungefär samma storlek. Att denna kostnad hade varit avdragsgill råder det ingen tvekan om, eftersom det finns koncernbidragsrätt mellan alla de ifrågavarande ABB-bolagen. Att lämna kredit i ca tre månader är dessutom ett, för affärsuppgörelser av denna storleksordning, helt normalt betalningsvillkor och kan rimligen inte föranleda uttagsbeskattning av ränta. Genom ABB:s åtagande att garantera att Skulderbladetskoncernen inte skall uppvisa ett negativt resultat har ABB dessutom ingått ett borgensåtagande, vilket skulle ha medfört en avdragsgill kostnad om borgensförbindelsen infriats. - Om Cythere hade tvingats betala ränta till ABB, hade värdet på bolaget varit negativt vid Rentings förvärv. ABB hade därför tvingats lämna ett kapitaltillskott till Cythere inför försäljningen för att täcka de framtida räntebetalningarna under den tid Renting skulle ha aktierna. Ett sådant tillskott skulle ha medfört att aktierna sålts med förlust. ABB skulle därför ha erhållit ett avdrag motsvarande tillskottets storlek. - ABB anför vidare att SKM:s tolkning av RÅ 1954 ref. 22 är orimlig, eftersom Regeringsrätten år 1954 inte vetat något om de regler om öppna koncernbidrag som skulle komma tio år senare. En mer rimlig tolkning av rättsfallet är att beskattning skall ske om dubbelbeskattningsreglerna annars skulle komma att kringgåas. Beträffande ABB gäller att något kringgående av dubbelbeskattningsreglerna inte har skett. - SKM har till utvecklande av sin talan vidare anfört följande. Den omständigheten att myndigheten godtar bolagets uppfattning att transaktionerna mellan ABB och Renting utgör en "avyttring" förhindrar inte myndigheten att ifrågasätta vissa av de i konstruktionen ingående momenten, såsom t.ex. ränteavståendet. Ett klart stöd för detta finns i Regeringsrättens avgöranden, RÅ 1989 ref. 62 I och II, där Regeringsrätten avstått från att bedöma transaktionen i sin helhet utifrån den ekonomiska innebörden, och i stället valt att bedöma de enskilda avtalen vart och ett för sig utifrån den juridiska betydelsen av dem. Vad gäller de hypotetiska kostnader som ABB åberopat bör först och främst gälla att endast vad som i realiteten skett, dvs. lämnandet av en räntefri kredit, skall beaktas. De alternativa kostnaderna har inte uppstått och utgör därför enbart ett rent hypotetiskt resonemang. - Länsrätten gör följande bedömning. - ABB har i målet gjort gällande att bolagets avtal med Renting antingen måste godkännas eller underkännas i sin helhet. Till stöd härfor har ABB åberopat rättsfallen RÅ 1989 ref. 62 I och II. Enligt länsrättens bedömning ger rättsfallen emellertid inte stöd för en sådan vidsträckt tolkning, eftersom Regeringsrätten inte haft anledning att ifrågasätta de olika deltransaktionerna utan endast tagit ställning till om de skall bedömas var för sig eller i sin helhet. Regeringsrätten har dessutom inte uteslutit möjligheten att ge avtalen en annan innebörd än deras utformning anvisar. Mot bakgrund härav finner länsrätten inte något hinder för att bedöma de räntefria lånen för sig trots att avtalen i sin helhet inte har ifrågasatts. - Regeringsrätten har i rättsfallet 1989 ref. 44 uttalat följande vad gäller frågan om hur räntefria krediter skall bedömas. "Att innehavare av fordran underlåter att betinga sig ränta utgör enligt rättspraxis inte i och för sig

skäl att vid beskattningen anses honom ha åtnjutit inkomst till belopp motsvarande skälig ränta. Sådant skäl föreligger endast om genom räntans efterskänkande får anses ha skett en sådan överföring av medel från borgenären till gäldenären, som har särskild betydelse i skattehänseende (jfr RÅ 1954 ref. 22)". - Fråga i målet blir därför om de räntefria krediterna skall anses utgöra ett sådant kringgående av dessa regler som har sådan betydelse i skattehänseende att ABB skall beskattas för ett belopp motsvarande skälig ränta. - Varken Skulderbladet eller Cythere har varit helägda dotterbolag till ABB under hela 1988. ABB har därför i enlighet med reglerna i 2 § 3 mom. c lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt inte haft möjlighet att med avdragsrätt lämna koncernbidrag till dessa bolag. I enlighet med gällande praxis utgör därför den inkomstöverföring som de räntefria krediterna måste anses ha inneburit, oavsett om medlen kvarstår i den dubbelbeskattade sektorn, en sådan överföring av medel från borgenär till gäldenär som har särskild betydelse i skattehänseende. Grund för att beskatta ABB för en beräknad ränta föreligger således. Vad ABB anfört om hypotetiska kostnader föranleder inte annan bedömning, eftersom länsrätten endast har att ta ställning till de transaktioner som faktiskt företagits. Skäl att ifrågasätta SKM:s beräkning av värdet på de räntefria krediterna har inte framkommit i målet. Värdet av dessa kan således beräknas till 95 020 193 kr vad gäller krediten till Skulderbladet och till 21 044 541 kr vad gäller krediten till Cythere. - Länsrätten bifaller SKM:s ansökan och eftertaxerar ABB i förvärvskällan rörelse med följande belopp. (Beloppen här uteslutna.)

Länsrätten i Västmanlands län (1996-12-19, ordförande Elmin) yttrade i dom avseende eftertaxering för 1990 bl.a.: Vid revisionen har uppmärksamats att ABB även under år 1989 har lämnat stöd i form av räntefria lån till Skulderbladet till ett beräknat värde om 938 000 kr. Lånet till Cythere har varit räntefritt under hela utlåningsperioden. Ränteavståendet för år 1989 har beräknats till 68 857 089 kr. I båda fallen har ränteberäkningen skett med utgångspunkt i STIBOR-räntan för 3-månaderskrediter. - Argumenteringen från ABB:s sida i målet är i allt väsentligt densamma som i målet avseende 1989 års taxering. ABB har på vissa punkter utvecklat sin talan och därvid särskilt uppehållit sig vid att en helhetssyn måste anläggas på affären och att det åtagande som ABB gjort gentemot ABB Fastighet är att jämställa med en bindande borgensförbindelse vad avser ett eventuellt infriande av åtagandet. - Länsrätten gör följande bedömning. - Skulderbladet och Cythere har inte heller under år 1989 varit helägda dotterbolag till ABB. Vid sådant förhållande finner länsrätten inte skäl att frångå sin tidigare bedömning. ABB skall därför beskattas för beräknad ränta. Bolaget har inte visat grund för en annan beräkning av värdet av den räntefria krediten än den SKM gjort. - Länsrätten bifaller SKM:s ansökan och eftertaxerar ABB för inkomst av rörelse vid den statliga taxeringen med 69 795 000 kr, taxerad och beskattningsbar inkomst.

ABB överklagade och yrkade att kammarrätten skulle undanröja eftertaxeringarna. Vidare yrkade ABB ersättning enligt lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. för kostnader i kammarrätten med 71 250 kr. SKM bestred bifall till överklagandena.

Kammarrätten i Stockholm (2000-07-06, Almgren, Strandberg, Strangert, referent) yttrade: Kammarrätten finner, i likhet med länsrätten, att ABB saknat möjlighet att med avdragsrätt lämna koncernbidrag till Skulderbladet och Cythere under aktuella beskattningsår. Det har inte heller visats föreligga sådana affärsmässiga skäl till ränteavståendet att avvikelser från normala affärsvillkor, dvs. att ränta tas ut på fordringar, kan godtas på den grunden. Den överföring av medel som efterskänkande av räntan i praktiken inneburit har därför enligt kammarrätten sådan särskild betydelse i skattehänseende att ABB skall beskattas för en beräknad ränta på de aktuella lånen (jfr Regeringsrättens avgöranden RÅ 1954 ref. 22 och RÅ 1989 ref. 44). Det har inte framkommit att skattemyndighetens värdering av de räntefria krediterna skulle vara felaktig. - Beträffande yrkad ersättning för kostnader gör kammarrätten följande bedömning. En skattskyldig som i ett mål haft

kostnader för ombud, biträde, utredning eller annat som skäligen behövs för att ta till vara hans rätt kan, under vissa förutsättningar, beviljas ersättning för kostnaderna i enlighet med lagen om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. Ett krav för att ersättning skall utgå är alltså bl.a. att den skattskyldige skäligen behövt biträde för att ta till vara sin rätt. Det skall med andra ord ha förelegat ett verkligt behov av sakkunnig hjälp (se prop. 1993/94:151 s. 174). Kammarrätten finner inte att ABB, med beaktande av den kunskap i skatterätt som ett bolag av ABB:s storlek och art måste antas besitta, skäligen behövt anlita biträde för att föra talan i kammarrätten och ansökan om ersättning skall därför avslås. - Kammarrätten avslår överklagandena liksom ansökan om ersättning för kostnader enligt lagen om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

ABB överklagade och yrkade att eftertaxeringarna skulle undanröjas. Vidare yrkade ABB ersättning enligt lagen om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. med 71 250 kr för kostnader i kammarrätten och med 94 546 kr för kostnader i Regeringsrätten. ABB anförde bl.a. följande. Underlåtenheten att debitera ränta motsvarar en driftkostnad för ABB eftersom bolaget, om ränta debiterats, enligt konsortialavtalet med Renting hade varit skyldigt att utge motsvarande compensation. Genom att överföringarna tar ut varandra och ersättningen utgör en driftkostnad för ABB påverkas inte den beskattningsbara nettotinkomsten. ABB skall därför inte uttagsbeskattas för beräknad ränta på de aktuella fordringarna. Uttagsbeskattning kan inte ske på den grunden att koncernbidragsrätt saknas mellan berörda bolag. - Vad gäller frågan om ersättning för kostnader i målen har det, oavsett den interna skattekompetens som finns hos ABB, förelegat ett behov av biträde eftersom målen gäller mycket svåra skatterättsliga frågor och bedömningar, vilka måste diskuteras med andra skatteexperter. Vidare har ABB inte personella resurser att hantera stora processer vid sidan av alla löpande arbetsuppgifter.

Skatteverket bestred bifall till överklagandena och yrkandet om ersättning för kostnader i Regeringsrätten.

Regeringsrätten (2004-02-04, Lavin, Sandström, Hulgaard, Ersson, Nord) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. Frågan i målen är om ABB skall beskattas för en fiktiv ränta på grund av att bolaget underlåtit att ta ut ränta på ogulden köpeskilling för aktier som sålts till andra aktiebolag. Målen gäller taxeringsåren 1989 och 1990. Lagtexthänvisningarna i det följande gäller författningarnas i målen tillämpliga lydelse när inte annat anges.

I skattelagstiftningen finns det inte några särskilda regler om beskattning av en borgenär som underlåter att ta ut ränta på en fordran. Det har dock funnits regler om uttagsbeskattning av fåmansföretag som lämnat ett räntefritt eller ränteförmånligt lån till företagsledare. Dessa regler gällde (med vissa undantag vid brutna räkenskapsår) vid 1992-2000 års taxeringar.

Enligt 28 § första stycket kommunalskattelagen (1928:370) hänförs till intäkt av rörelse allt vad som av här i riket bedriven rörelse kommit rörelseidkaren tillgodo. Sedermera har vid skilda tillfällen införts alltmer utvidgade och preciserade bestämmelser om uttagsbeskattning, däribland en uttrycklig regel om att det inte är fråga om ett uttag när underlåtenheten att ta ut ersättning eller att ta ut full ersättning är affärsmässigt motiverad. Denna begränsning får anses ha gällt även tidigare.

Bestämmelserna om uttagsbeskattning gäller bara i inkomstlagen jordbruksfastighet, annan fastighet och rörelse (numera ingående i inkomstslaget näringsverksamhet). I rättspraxis har en borgenär dock ansetts kunna beskattas för en fiktiv ränta även i inkomstslaget kapital. Rättspraxis ger inte någon entydig bild av under vilka förutsättningar en beskattning av fiktiv ränta skall ske även om följande riktlinjer getts. Den omständigheten att innehavare av fordran underlåter att betinga sig ränta, utgör i och för sig inte skäl att vid beskattningen anse att han har åtnjutit inkomst till belopp motsvarande skälig ränta. Sådant skäl föreligger endast om det genom

efterskänkandet av räntan får anses ha skett en sådan överföring av medel från borgenären till gäldenären, som har särskild betydelse i skattehänseende (jfr RÅ 1954 ref. 22, RÅ 1964 ref. 18 och RÅ 1989 ref. 44).

Beskattningen av en fiktiv ränteinkomst kan inte anses bygga på dåvarande regler om uttagsbeskattning utan får anses grundad på allmänna principer. Det finns nu inte anledning att gå in på frågan om den numera utförliga regleringen av uttagsbeskattningen föranlett någon ändring i detta hänseende såvitt avser inkomstslaget näringsverksamhet.

Av handlingarna framgår bl.a. följande. Under år 1988 genomfördes en omstrukturering inom ABB-koncernen och en s.k. fastighetsrentingaffär. Därvid sålde ABB den 25 augusti 1988 ett helägt aktiebolag (Melker) som - i huvudsak indirekt - hade ett betydande fastighetsinnehav till ett annat, nästan helägt aktiebolag (Skulderbladet) för ca 3 miljarder kr. Den 29 augusti 1988 sålde ABB 60 procent av aktierna i Skulderbladet till det utomstående bolaget Renting för 294 miljoner kr, varvid ABB erhöll en option att få återköpa aktierna. Båda dessa försäljningar skedde enligt avtalen mot kontant betalning. Någon betalning erlades dock inte vid ABB:s försäljning till Skulderbladet. I brev den 10 oktober 1988 från ABB till Skulderbladet bekräftar ABB att bolaget inte skulle komma att kräva betalning av köpeskillingen för aktierna i Melker förrän full finansiering ordnats. Betalning från Skulderbladet skedde i december 1988. Någon ränta erlades inte. Vad gäller taxeringsåret 1989 är det fråga om ränta (beräknad till ca 95 miljoner kr) för tiden mellan avtalets ingående och denna betalning. Även under år 1989 hade ABB fordringar på Skulderbladet på vilka ingen ränta utgick. Räntan har beräknats till ca 950 000 kr för taxeringsåret 1990.

ABB inledde under år 1988 ett förfarande för tvångsinlösen av de aktier i Skulderbladet som ägdes av utomstående (ca 1,8 procent). För att detta förfarande skulle kunna fullföljas trots överlåtelsen av aktier i Skulderbladet till Renting sålde ABB enligt avtal den 29 augusti 1988 till ett annat, helägt aktiebolag (Cythere) 38,2 procent av aktierna i Skulderbladet för 585 miljoner kr och enligt avtal den 20 september 1988 samtliga aktier i Cythere till Renting för 50 000 kr. ABB erhöll en option att få köpa tillbaka aktierna för samma pris, något som också skedde år 1991, sedan inlösenförfarandet slutförts. Enligt avtal mellan ABB och Renting skulle ABB svara för alla kostnader i samband med inlösenförfarandet och erhålla inlösta aktier. Försäljningen till Cythere skedde enligt avtalet mot kontant betalning. Någon betalning erlades dock inte utan skulden reglerades enligt uppgift när ABB år 1991 återköpte aktierna från Cythere. Inte heller erlades någon ränta. Den uteblivna räntan har beräknats till ca 21 miljoner kr för taxeringsåret 1989 och ca 69 miljoner kr för taxeringsåret 1990.

Överlåtelsen av aktier i Skulderbladet från ABB till Renting villkorades av bl.a. att aktieägarna senast den 15 december 1988 träffade ett aktieägaravtal om verksamheten i Skulderbladetkoncernen. Den 8 december 1988 träffades ett konsortialavtal mellan å ena sidan ABB och Cythere, i avtalet betecknade ABB-bolagen, och å andra sidan Renting. I avtalet föreskrevs bl.a. följande. Förvaltningen av Skulderbladet och dess dotterbolag (Koncernbolagen) skulle bedrivas så att resultat för koncernen som helhet inte blev negativt. ABB skulle tillse att negativ resultatpåverkan för Renting på grund av förvaltningen av Koncernbolagen inte uppstod. Styrelsen skulle bestå av fyra personer, två nominerade av ABB och två av Renting. Till ordförande skulle utses den som ABB nominerat. Firman skulle tecknas av två styrelseledamöter i förening, en nominerad av vardera bolaget. I avtalet hänvisades till samtidigt träffade avtal angående bl.a. förvaltning och finansiering. Enligt förvaltningsavtalet, träffat mellan Koncernbolagen och ett aktiebolag inom ABB-koncernen (Förvaltaren), gällde bl.a. följande. Koncernbolagen uppdrog totalförvaltning åt Förvaltaren, som skulle svara för, ombesörja och bekosta alla åtgärder avseende fastigheterna som normalt åligger en fastighetsägare. Som exempel på sådana uppgifter nämndes att uppbära hyror och annan avkastning från fastigheterna,

att betala kostnader för anställd personal, räntor, amorteringar och Koncernbolagen åvilande skatter samt att till Koncernbolagen från den 1 januari 2004 betala så stora årliga belopp att dessa erhöill ett närmare angivet nettoresultat efter skatt. Arvodet bestod av det överskott som uppkom vid förvaltningen. Fastighetsägaren var inte skyldig att ersätta förvaltaren om hyrorna inte täckte kostnaderna. I finansieringsavtalet mellan Renting och Koncernbolagen reglerades högsta och lägsta lånebelopp samt lånevillkor.

Regeringsrätten gör följande bedömning.

Det kan till en början konstateras att inget talar för att ABB och Renting haft en sådan intressegemenskap att avtalen dem emellan sammantagna inte skulle ha träffats och genomförts på affärsmässiga villkor.

Transaktionerna mellan ABB och Renting utgör en s.k. fastighetsrentingaffär, dvs. avtal innebärande att vad som i realiteten kan ses som en lånetransaktion getts formen av överlåtelse, hyresavtal och återköp. Regeringsrätten har i rättsfallen RÅ 1989 ref. 62 I och II tagit ställning till motsvarande transaktioner avseende fast egendom respektive byggnad på ofri grund. Regeringsrätten fann därvid att skäl kunde anföras för att ge avtalen en annan innebörd än den deras utformning anvisade men att dessa skäl inte hade den styrka som borde krävas för att anse rättsläget vara ett annat än det som följde av parternas rättshandlingar. I ansökan om eftertaxering har skattemyndigheten ifrågasatt om det inte skulle kunna finnas skäl till annat ställningstagande när avtalen avser aktier men har godtagit att transaktionerna behandlas enligt sitt formella innehåll.

Det förhållandet att beskattningen sker på grundval av avtalens utformning innebär dock inte att man helt kan bortse från sambandet dem emellan och den reella ekonomiska innebörden. De enstaka inslagen i avtalen och transaktionerna mellan parterna i en fastighetsrenting måste bedömas mot bakgrund av den sammantagna innebörden i parternas mellanhavanden. Denna torde normalt sett vara att ett finansbolag ställer visst kapital till förfogande för ett annat bolag och ofta tillförsäkrar sig en fastställd avkastning på detta medan risken såvitt avser resultatet av fastighetsförvaltningen ligger hos det andra bolaget, som också kan tillgodogöra sig en värdestegring på fastigheten. Detta gäller oavsett om fastigheten ägs direkt eller indirekt.

Överlåtelsen av aktierna i Melker till Skulderbladet ingick som ett led i den fastighetsrentingaffär som blev definitivt först genom ingåendet av avtalen den 8 december 1988. ABB:s åtgärd att låta Skulderbladet avvakta med betalning av köpeskillingen till dess utan att betinga sig ränta utgör med beaktande också av ABB:s ekonomiska åtaganden enligt avtalen inte grund för att beskatta bolaget för fiktiv ränta (jfr RÅ 2003 ref. 60). Mot sistnämnda bakgrund finns inte heller skäl att beskatta ABB för fiktiv ränta på de fordringar ABB under år 1989 haft på Skulderbladet.

Vad gäller underlåtenheten att ta ut ränta från Cythere framgår av utredningen att de upprättade överlåtelsehandlingarna endast syftat till att åstadkomma en formell överföring av tillräcklig ägarandel i Skulderbladet till Renting mot en närmast symbolisk köpeskillning för att möjliggöra ett fullföljande av det pågående inlösenförfarandet. Någon avsikt att åstadkomma en egentlig ägarförändring synes inte ha förelegat, vilket framgår såväl av de avtal som träffats rörande Skulderbladetkoncernen som det förhållandet att den formella äganderätten till aktierna i Skulderbladet återfördes till ABB så snart inlösenförfarandet avslutats.

Mot bakgrund härav föreligger inte grund för att beskatta ABB för fiktiv ränta med anledning av underlåtenheten att ta ut ränta från Cythere.

ABB har yrkat ersättning med 71 250 kr, varav 14 250 kr avser mervärdesskatt, för kostnader i kammarrätten och med 94 546 kr, varav 18 909 kr avser mervärdesskatt, för kostnader i Regeringsrätten. Vid

bestämmande av ersättningen beaktar Regeringsrätten att bolaget får anses ha tillgång till betydande sakkunskap i skattefrågor utan att anlita utomstående biträde, att några nya aspekter på den i målet aktuella frågan inte förts fram hos Regeringsrätten samt att bolaget får antas ha rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt. Regeringsrätten finner att ABB bör erhålla ersättning för kostnader i kammarrätten med 40 000 kr och för kostnader i Regeringsrätten med 30 000 kr.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten undanröjer, med bifall till överklagandena, de åsatta eftertaxeringarna.

Regeringsrätten beviljar ABB ersättning enligt lagen om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. för kostnader i kammarrätten med 40 000 kr och för kostnader i Regeringsrätten med 30 000 kr.

Föredraget 2003-10-15, föredragande Hägglöf, målnummer 6083--6084-2000

Sökord: Inkomst av rörelse

Litteratur:
